REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD MAKARSKA

KLASA : 330-01/26-10/1
URBROJ : 2181-6-06-08-26-4

Naziv akta: Odluka o ograničenju prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u prodajnim objektima

Razdoblje savjetovanja: 10.06.2026 - 10.07.2026

Korisnik	Komentar	Datum	Status	Odgovor
Janja Miličević	Najavljenoj Odluci koja je predmetom savjetovanja protivimo se u cijelosti iz razloga kako slijedi: a) Mjera je neproporcionalna i selektivna Zabrana ima utjecaja isključivo trgovce dok kafići, restorani i klubovi mogu i dalje slobodno prodavati i točiti alkohol. Time se ne postiže smanjenje konzumacije alkohola već se potrošnja premješta iz jednog sektora u drugi, bez stvarnog učinka na zaštitu javnog zdravlja, javni red i mir, kulturnu baštinu ili zaštitu okoliša. Obrazloženje Grada da bi tijekom ljetnih mjeseci, posebno u užem centru grada i na području gradske plaže došlo do problema zbog produljenog radnog vremena trgovina, nije potkrijepljeno odgovarajućim dokazima niti analizom učinaka te stoga ne može biti temelj za ograničavanje tržišnih sloboda. Naime, Zakon o trgovini zabranjuje prodaju alkoholnih pića osobama mlađima od 18 godina. Dakle, zakonska zabrana prodaje već postoji, a istu zasigurno bolje kontroliraju prodajni objekti koji imaju neposredan kontakt sa kupcem nego li kafići, klubovi i restorani u odnosu na koje se navedena mjera neće primjenjivati. Osim toga, nadzor nad javnim redom i mirom vrše za to nadležne službe koje isti cilj mogu postići bez zabrana. Nadalje, ističemo kako će ograničavanje prodaje posljedično dovesti do pada prometa, ugrožavanja radnih mjesta i smanjenja	08.07.2026 14:26	-Odbijen	U konkretnom slučaju radi se o primjedbama, a ne o konkretnim prijedlozima, kojima se osporava cijeli tekst prijedloga Odluke o ograničenju prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u prodajnim objektima. Prije svega se napominje da je pravni temelj za donošenje predložene odluke članak 57.b Zakona o trgovini („Narodne novine", br. 87/08., 96/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19., 32/20. i 33/23. i 59/26.), kojim je propisano da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom propisati ograničenje prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u prodajnim objektima na cijelom području jedinice lokalne samouprave u vremenu od 21:00 sati do 6:00 sati sljedećeg dana, ako je to u interesu zaštite javnog zdravlja, zaštite javnog reda i mira, zaštite kulturne baštine ili zaštite okoliša. Dakle, izričitom zakonskom odredbom dana je ovlast predstavničkom tijelu JLS da donese odluku kojom se ograničava prodaja alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u prodajnim objektima u vremenu od 21:00 sati do 6:00 sati. Zakonom o trgovini, temeljem kojeg se donosi predložena odluka, uređuju se uvjeti za obavljanje djelatnosti

doprinosa lokalnom proračunu i državi kroz poreze i PDV. U odnosu na mikro i male odnosno lokalne poduzetnike, mjera će posebno negativno utjecati na one koji se oslanjaju uvelike na prodaju alkoholnih pića odnosno pića koja sadrže alkohol i koji nemaju mogućnosti nadoknaditi gubitke kroz druge djelatnosti. Navodi Grada da je cilj donošenja Odluke uspostava ravnoteže između kvalitete života stanovnika, razvoja gosporstva, potreba posjetitelja te očuvanja baštine i identiteta Grada - sve to dovodeći u vezu isključivo s prodajom alkohola u svim prodajnim objektima osim ugostiteljskih - govore u prilog selektivnosti i neproporcionalnosti mjere koja u praksi rezultira preusmjeravanjem prometa iz maloprodajnog u ugostiteljski sektor bez stvarnog učinka na zaštitu javnog interesa. b) Upitnost učinkovitosti mjere Ograničavanje legalne prodaje ne smanjuje konzumaciju alkohola niti doprinosi zaštiti kako je opisano u prijedlogu Odluke o ograničenju prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u prodajnim objektima već potiče kupovinu putem neformalnih prodajnih kanala ili konzumaciju izvan nadzora. Dostupna iskustva i studije iz drugih europskih država ukazuju na to da takve zabrane imaju minimalan utjecaj na sigurnost i javni red, a znatan negativan utjecaj na gospodarski rast. c) Nerazmjerno ograničenje tržišne slobode Ograničenje slobode tržišta i pravo potrošača na izbor ulazi u domenu načela proporcionalnosti i slobode poduzetništva i tržišnog natjecanja, a koje su između ostalog propisane Ustavom RH te temeljnim načelima prava EU, uključujući načelo proporcionalnosti i slobodu pružanja usluga. S obzirom na značaj Hrvatske kao turističke destinacije, osobito tijekom ljetnih mjeseci, predložena mjera dodatno će smanjiti konkurentnost maloprodajnog sektora koji značajno doprinosi turističkoj ponudi, a posljedično dovesti i do pada

trgovine, radno vrijeme u djelatnosti trgovine, mjere zabrane nepoštenog trgovanja te nadzor i upravne mjere. Dakle, navedeni zakon ne regulira uvjete za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u kafićima, restorani, klubovima i drugim ugostiteljskim objektima, što je regulirano posebnim zakonom (Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti), Upravo je ugostiteljskim objektima, temeljem tog Zakona, primarna djelatnosti pripremanje i usluživanje, jela, pića i napitaka, koji se u pravilu i konzumiraju u tim objektima, dok za trgovine to nije slučaj.

Kao razlog za donošenje predložene odluke su učestali problemi masovnih okupljanja i pijanstava na javnim površinama, popraćeni remećenjem javnog reda i mira, bukom, devastacijom povijesne jezgre, nepropisnim zbrinjavanjem otpada koji nastaje nakon konzumacije alkohola te ostalim neprimjerenim ponašanjima na javnim prostorima, koji nastaju upravo kao posljedica kupnje alkoholnih pića u trgovinama, posebno liquer i tobacco shopova, u kasnim noćnim satima, zbog produljenog radnog vremena.

Konzumacija alkohola u ugostiteljskim objektima i na javnim površinama koji se koriste kao ugostiteljske terase, za koje ugostitelj Gradu plaća porez na javnu površinu, provodi se uglavnom u kontroliranim uvjetima, što nedolična ponašanja korisnika smanjuje na minimum (korisnik ima na korištenje toalet u ugostiteljskom objektu, ugostitelj odgovara za buku u svom objektu, kao i za zbrinjavanje otpada i druga neprimjerena ponašanja korisnika ugostiteljskog objekta).

S druge pak strane, kod prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u trgovinama trgovac ne snosi nikakvu odgovornost za ponašanje kupca, koji izlaskom iz trgovine prestaje biti njegova briga, nakon čega, uslijed

prihoda od turizma, bez dokazanog učinka na smanjenje negativnih pojava koje se pokušavaju spriječiti. d) Neprovedivost i nejasni kriteriji mjere Prijedlog Odluke o ograničenju prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u prodajnim objektima utječe i na mogućnost kupnje alkoholnog pića za kućnu konzumaciju. Prema zadnjem popisu stanovništva, većina stanovnika Republike Hrvatske živi u gradovima, a velik dio upravo u središtima gradova pa je potpuno nejasno zašto bi ti sugrađani bili uskraćeni za pravo kupnje alkoholnih pića (primjerice za konzumaciju kod kuće) u odnosu na sugrađanina koji živi izvan turističkog središta. Zabrana pretpostavlja da je svaka kupnja alkohola potencijalni problem, čime se kažnjava odgovorno ponašanje umjesto neodgovornog. Takav pristup protivan je načelu razmjernosti jer ograničava prava svih građana radi ponašanja manjine, umjesto da se ciljanim mjerama sankcioniraju pojedinci koji se ponašaju neprimjereno, sukladno već važećim propisima. e) Tehnička provedivost Nemogućnost prodaje u razdoblju od 21 do 6 sati dovodi u pitanje tehničku provedivost navedene mjere obzirom bi trgovci trebali osigurati da kupci ne samo da ne mogu kupiti alkoholna pića u prodajnim objektima, već ih moraju učiniti nedostupnim kupcima usred radnog vremena prodajnog objekta. Ovakav prijedlog zadire u poduzetničku slobodu, a sama mjera već pokazuje nerazmjer budući ista nije nužna i postoje blaže mjere kojima se postiže ista svrha (stroži nadzor prodaje, povećanje broja inspektora i sl.). Nadalje, ovakvim prijedlogom očevidno se favorizira jedna djelatnost odnosno ugostiteljstvo čime se povrjeđuje načelo jednakosti te jednakost poduzetnika na tržištu.

konzumacije alkohola na javnim površinama, nastaju problemi.

Napominje se i da temeljem Zakona o trgovini trgovac samostalno određuje radno vrijeme prodavaonica i drugih oblika trgovine na malo, uzimajući u obzir, između ostalog, i potrebe kupaca, dok je radno vrijeme ugostiteljski objekata ograničeno Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti uz mogućnost produljenja odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Dakle, upravo mogućnost kupnje alkohola u trgovinama u kasnijim večernjim satima, pa čak i nakon završetka radnog vremena ugostiteljskih objekata, posebno u ljetnim mjesecima, te ispijanje alkohola na javnim površinama i u nekontroliranim uvjetima, predstavlja okidač za neprimjerena ponašanja određenih skupina ljudi, koji pod utjecajem alkohola remete javni red i mir na javnim po vršinama (bukom i drugim neprimjerenim ponašanjima), devastiraju kulturnu baštinu ili nepropisano zbrinjavaju otpad nastao nakon konzumacije alkohola (bacanje otpada u more, na javne površine i sl.)

Napominje se da se predloženom Odlukom ne ograničava sloboda tržišta i prava potrošača, budući je kupnja alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u trgovinama dozvoljena izvan propisanog vremena ograničenja (od 06,00 do 21,00).

Nadzor nad provedbom ove Odluke provode inspektori Državnog inspektorata, a dužnost je trgovca da sukladno predloženoj odluci, u periodu od 21,00 do 06,00 sati uskrati prodaju alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u svom prodajnom objektu.

Vjeruje se da će predložena odluka s propisanom mjerom ograničenja prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol u prodajnim objektima, u vremenu od

21:00 sati do 6:00 sati, utjecati na smanjenje neprimjerenih ponašanja na javnim površinama, koji nastaju kao posljedica konzumacije alkohola u kasnim večernjim satima, bez negativnog utjecaja na gospodarstvo i radna mjesta zaposlenika u trgovinama.

Predloženom Odlukom Grad Makarska preuzima odgovornost za kvalitetno upravljanje prostorom i turizmom s ciljem uspostavljanja ravnoteže između kvalitete života stanovnika, razvoja lokalnog gospodarstva, potreba posjetitelja te očuvanja kulturne baštine i identiteta grada, kako bi Makarska ostala ugodno i održivo mjesto za boravak i život.